

ชื่อสมุนไพร ปีบ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Millingtonia hortensis* L.f.

ชื่อสามัญ Cork tree, Indian cork

ชื่อท้องถิ่น เต็กตองไฟ (กะเหรี่ยง
กาญจนบุรี), กาชะลอง กาสะลอง

กาดสะลอง กาสะลองคำ (ภาคเหนือ),

ปีบ ก้องกลางดง (ภาคกลาง), กางของ (ภาค
อีสาน)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ต้น ไม้ยืนต้นขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ลำต้นตรง ประมาณ 5-10 เมตร เปลือกต้นเป็นสีเทาเข้มแตกเป็นร่องลึก มีช่องอากาศ รากเกิดเป็นหน่อ เจริญเป็นต้นใหม่ได้ ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการนำเมล็ดมาเพาะ หรือใช้ต้นอ่อนที่เกิดจากรากรอบต้นแม่ นำมาตัดเป็นท่อนสั้น ๆ แล้วนำมาปักชำในกระบะกรวยที่ผสมด้วยขี้เถ้าแกลบ

ใบ ใบประกอบแบบขนนก 3 ชั้น กว้างประมาณ 13-20 เซนติเมตร ยาวประมาณ 16-26 เซนติเมตร ก้านใบยาว 3.5-6 เซนติเมตร ใบประกอบด้วยแกนกลางยาวประมาณ 13-19 เซนติเมตร มีใบย่อย 4-6 คู่ กว้างประมาณ 2.5-3 เซนติเมตรและยาวประมาณ 4-5 เซนติเมตร ลักษณะใบมีรูปร่างคล้ายรูปหอกแกมรูปไข่ ปลายใบเรียวแหลม ฐานใบเป็นรูปลิ้ม ขอบใบหยักเป็นซี่หยาบ เนื้อใบเกลี้ยงบางคล้ายกับกระดาษ

ดอก ลักษณะดอกเป็นช่อกระจุกแยกแขนง มีความยาวประมาณ 10-25 เซนติเมตร ดอกย่อยจะประกอบไปด้วยกลีบเลี้ยงสีเขียว ดอกมีกลิ่นหอม มีความกว้างประมาณ 0.5 เซนติเมตรและยาวประมาณ 6-10 เซนติเมตร เชื่อมกันเป็นหลอดปากแตร แยกออกเป็น 5 แฉก 3 แฉกรูปขอบขนาน 2 แฉกล่างค่อนข้างแหลม มีเกสรตัวผู้จำนวน 4 ก้าน สองคู่จะยาวไม่เท่ากัน และมีเกสรตัวเมียจำนวน 1 ก้าน อยู่เหนือวงกลีบ

ผล ผลแห้งแตก แบนยาว ขอบขนาน มีเนื้อและเมล็ดจำนวนมาก เป็นแผ่นบางมีปีก

การนำไปใช้ประโยชน์

ใบใช้ฆวนเป็นบุหรี่ยุบแทนฝิ่น ดอกนำมาตากแห้งแล้วผสมกับยาสูบฆวนบุหรี ทำให้ชุ่มคอ ปากหอม และมีกลิ่นควันบุหรีหอม หรือนำมาชงใส่น้ำร้อนดื่มเป็นชา มีรสชาติหวานแบบนุ่มนวล ไม่ขม ยังดีต่อสุขภาพ เนื้อไม้ของต้นปีบมีสีขาวอ่อน สามารถเลื่อยหรือไสกบเพื่อตกแต่งให้ขึ้นเงาได้ง่าย จึงเหมาะแก่การนำมาใช้ทำเป็นเครื่องเรือน เครื่องตกแต่งภายในบ้าน

สรรพคุณทางยา

1. ดอกมีสรรพคุณเป็นยาบำรุงกำลัง
2. ดอกช่วยบำรุงโลหิต บำรุงปอด
3. ดอกใช้เป็นยารักษาไซนัสอักเสบ ช่วยรักษาโรคผิวหนัง

4. ดอกใช้เป็นยาแก้ลม
5. รากช่วยรักษาวัณโรค
6. รากและดอกช่วยรักษาอาการหอบหืด หอบเหนื่อย ทำให้ระบบการหายใจดีขึ้น

เอกสารอ้างอิง

เมตไทย. (2563) ปีบ. สืบค้น 18 เมษายน 2565, จาก <https://medthai.com/ปีบ/>